

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 17 березня 2017 року

м. Хмельницький

№ 15-р/к

справа №03-06/03-17

Про визнання вчинення
порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи відносно Теофіпольської районної державної адміністрації (вул. Небесної Сотні, 19, смт. Теофіполь, 30600) та подання з попередніми висновками у справі №03-06/03-17 від 28 лютого 2017 року №16/27-п,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 13 січня 2017 року №3-рп/к розпочато розгляд справи №03-06/03-16 відносно Теофіпольської районної державної адміністрації (надалі – Теофіпольська РДА) за дії, які полягають у встановленні різних відсоткових ставок орендної плати на земельні ділянки однакового цільового призначення суб'єктам господарювання, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів влади, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

У ході збору та аналізу доказів у справі встановлено наступне.

Теофіпольська РДА є складовою частиною єдиної системи органів державної виконавчої влади України. Основною метою діяльності Теофіпольська РДА є захист прав і законних інтересів громадян Теофіпольського району, забезпечення комплексного соціально-економічного розвитку району та реалізація державної політики у відповідних сферах управління.

Розпорядження Теофіпольської РДА, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території району підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Теофіпольська РДА зобов'язана погоджувати з Антимонопольним комітетом України рішення, які можуть призвести до обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати згоду на створення, реорганізацію, ліквідацію суб'єктів господарювання, створення об'єднань підприємств при перетворенні органів влади, місцевого самоврядування, адміністративно-господарського управління та контролю в об'єднання у випадках, передбачених Положенням про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень центральних та місцевих органів державної виконавчої влади, органів місцевого та регіонального самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку

конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 року №4-р та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 20.04.94 року за №78/287 (надалі – розпорядження АМКУ №4-р) та розпорядженням голови Хмельницької обласної державної адміністрації від 30.04.1998 року №1318-р “Про забезпечення додержання вимог законодавства щодо обов’язкового погодження з обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України рішень місцевих органів з питань демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання” (надалі – розпорядження ХОДА №1318-р).

Відділенням було перевірено розпорядження голови Теофіпольської РДА за 2014 - 2016 роки та встановлено наступне.

Відповідно до статті 93 Земельного кодексу України право оренди земельної ділянки це засноване на договорі платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Відповідно до статті 206 Земельного кодексу України плата за землю справляється відповідно до закону.

Статтею 13 Закону України «Про плату за землю» та статтею 288.1 Податкового кодексу України передбачено, що підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку, яка перебуває у державній або комунальній власності, є договір оренди земельної ділянки.

Форма типового договору оренди затверджена Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження типового договору оренди землі» від 03.03.2004 №220, зі змінами. При цьому пункт 10 договору оренди землі (у редакції, затвердженій Постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 №1724 «Деякі питання оренди землі») передбачає, що обчислення розміру орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності здійснюється з урахуванням їх цільового призначення та коефіцієнтів індексації, визначених законодавством.

Згідно із статтею 288 розділу XIII Податкового кодексу України (який діє з 01.01.2011 року) розмір орендної плати за земельну ділянку встановлюється у договорі оренди, але річна сума платежу:

- не може бути меншою 3 відсотків нормативної грошової оцінки;
- не може перевищувати 12 відсотків нормативної грошової оцінки.

Відповідно до пункту 2 статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що регулюють відносини у сфері господарювання та визначають привілейоване становище суб’єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб’єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

З метою виконання повноважень Теофіпольська РДА протягом 2014-2015 років надавала право на оплатне користування землями району шляхом укладення договорів оренди.

Так, при аналізі наданих матеріалів і документів, було встановлено, що затверджені розрахунки орендної плати за землю (за орендовані суб’єктами господарювання земельні ділянки), наприклад земельних ділянок із земель невитребуваних паїв, відведених для ведення товарного сільськогосподарського виробництва встановлені різні розміри орендної плати від величини нормативно-грошової оцінки земельної ділянки:

№ п/п	Розпорядження, суб’єкт господарювання, розташування земельної ділянки	Площа, га	Орендна плата від нормативно-грошової оцінки зем. ділянки, %	Цільове призначення
1.	Розпорядження №100/2016-р від 05.04.2016 року ФГ «Адам» с. Гальчинці	6,1210 га. з них рілля 6,1210 га	5	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва

2.	Розпорядження №183/2016-р від 06.07.2016 року Філія «Рідний Край» ПАТ «Зернопродукт МХП» с. Новоставці	15,0595га з них 15,0595 га ріллі	5	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва
3.	Розпорядження №45/2016-р від 25.02.2016 року гр. Сапсай С.П. за межами Поляхівської СР	23,42 га з них 11,920 га	4	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва
4.	Розпорядження №131/2014-р від 31.07.2014 року ТОВ «Україна 2001» (за межами декількох СР)	345,2423 га	4	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва
5.	ТОВ «Святець» договір оренди №139п від 30.09.2016 року (територія Святецької СР)	1,8057 га	5	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва

Встановлення Теофіпольською РДА різних відсотків розміру орендної плати від нормативно-грошової оцінки земельних ділянок призначених для однакового цільового використання, ущемляє інтереси тих орендарів, які сплачують більшу орендну плату.

Внаслідок застосування Теофіпольською РДА різних відсоткових ставок орендної плати на земельні ділянки однакового цільового призначення деякі суб'єкти господарювання, які орендують такі земельні ділянки, несуть більші порівняно з конкурентами витрати в період використання земельної ділянки.

Таким чином, для окремих суб'єктів господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами влади зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції. В свою чергу, недотримання зазначених принципів призводить до спотворення конкуренції та, відповідно, до не здійснення органами влади заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції є антиконкурентними діями органів влади.

Норми абзацу восьмої частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачають, що антиконкурентними діями органів влади, зокрема, визнаються дії, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Згідно частини третьої вказаної статті Закону вчинення антиконкурентних дій органів влади забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Відповідно до пункту 3 статті 50 зазначеного Закону антиконкурентні дії органів влади є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Таким чином, дії Теофіпольської РДА, які полягають у встановленні різних відсоткових ставок орендної плати на земельні ділянки однакового цільового призначення суб'єктам господарювання, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів влади, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Листом від 14.03.2017 року №01-24/16-438 Відділенням було надіслано подання з попередніми висновками у справі №03-06/03-17 від 28.02.2017 р. №16/27-п.

Будь-яких заперечень чи зауважень до подання з попередніми висновками у справі №03-06/03-17 до Відділення не надходило.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12, 12¹, 14, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.01 р. №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.01 року № 291/5482, (зі змінами), пунктом 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами),

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, дії Теофіпольської районної державної адміністрації (вул. Небесної Сотні, 19, смт. Теофіполь, 30600), які полягають у встановленні різних відсоткових ставок орендної плати на земельні ділянки однакового цільового призначення суб'єктам господарювання, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів влади, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

2. Зобов'язати Теофіпольську районну державну адміністрацію (вул. Небесної Сотні, 19, смт. Теофіполь, 30600) у двомісячний строк припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції зазначене у пункті 1 цього подання шляхом приведення умов договорів, в частині встановлення розміру орендної плати для орендарів з рівнозначними умовами (однакове цільове призначення) на однаковому рівні, про що повідомити територіальне відділення з наданням підтверджуючих документів в п'ятиденний строк з дня виконання цих дій.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржене до Господарського суду **в двомісячний строк** з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії,
Голова відділення

В.Олуйко